

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/61/2013
Identifikačné číslo spisu:	7598899696
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7598899696.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej CASSOVIA METAL investičný fond, a.s. Košice, naposledy so sídlom v Košiciach, Hlavná 108, IČO: 31 693 857, proti povinnej H. J., bývajúcej v W., o vymoženie 41,49 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice-okolie pod sp.zn. 0Er 3176/1998, o dovolaní spoločnosti EUROINVESTOR s.r.o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, Hronského 1811, IČO: 36 703 591 (ďalej len EUROINVESTOR), zastúpenej advokátskou kanceláriou AK NOVIKMEC, s.r.o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, Rázusova 125, v mene ktorej koná ako konateľka advokátka JUDr. Zuzana Adamová Tomková, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 28. júna 2012 sp.zn. 12 CoE 60/2012 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „exekučný súd“) uznesením z 22. decembra 2011 č.k. 0Er 3176/1998-24 rozhodol o nepovolení zmeny oprávneného (správne oprávnenej), exekúciu zastavil a povinnej uložil povinnosť nahradiť (správne zaplatiť) súdnemu exekútorovi trovy (správne náhradu trov) exekúcie v sume 25,15 Eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že oprávnená bola dňa 27. októbra 2010 z obchodného registra vymazaná na základe ukončenia likvidácie ku dňu 31. augusta 2010, čím zanikla a preto nemôže byť ďalej účastníkom konania, pričom ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Ak spoločnosť EUROINVESTOR (na ktorú bola pohľadávka postúpená spoločnosťou INKASO Pohľadávok, spol. s r.o., ktorá ju získala na základe postúpenia od oprávnenej) návrh na zmenu oprávnenej podala 16. novembra 2011, urobila tak po zániku oprávnenej. Výslovil záver, že návrh na zmenu účastníkov konania možno účinne urobiť len dovtedy, kým má pôvodný účastník spôsobilosť byť účastníkom konania.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie spoločnosti EUROINVESTOR uznesením z 28. júna 2012, sp.zn. 12 CoE 60/2012 uznesenie exekučného súdu vo výroku, ktorým zmenu oprávnenej nepovolil, potvrdil. V prevyšujúcej časti uznesenie zrušil a vec vrátil exekučnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň rozhodol,

že spoločnosti EUROINVESTOR sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania. V zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. sa stotožnil s odôvodnením uznesenia exekučného súdu v časti nepovolenia zmeny oprávnenej. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že podľa § 238 ods. 1, 2 Exekučného poriadku a podľa § 251 ods. 4 O.s.p. v exekučných konaniach začatých pred 1. septembrom 2005, postup pri podaní návrhu na rozhodnutie o pripustení zmeny účastníka, ako aj postup súdu pri rozhodnutí o tejto zmene treba posudzovať podľa ustanovenia § 92 ods. 2 a 3 O.s.p., ktoré pri zmene účastníkov predpokladá, že pôvodný účastník konania, ako aj ten, ktorý má na jeho miesto vstúpiť, majú spôsobilosť mať práva a povinnosti a tým aj procesnú spôsobilosť byť účastníkom konania. Rozhodnutie o zmene účastníkov prichádza do úvahy v prípade singulárnej sukcesie, t.j. postúpenia pohľadávky vtedy, ak subjekty (účastníci konania), ktorých sa má zmena týkať, existujú. Spôsobilosť mať práva a povinnosti, a teda aj spôsobilosť byť účastníkom konania zaniká, pokiaľ ide o právnické osoby zapísané v obchodnom registri, dňom výmazu z tohto registra. Keďže návrh na zmenu účastníka na strane oprávnenej bol spoločnosťou EUROINVESTOR podaný potom, čo pôvodná oprávnená stratila spôsobilosť byť účastníkom konania, teda ako účastník exekučného konania prestala existovať, nemohla nastať zmena účastníka na jej strane. Ak teda exekučný súd nepovolením zmeny oprávnenej nepripustil vstup spoločnosti EUROINVESTOR do konania, postupoval vecne správne.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu v potvrdzujúcej časti podala dovolanie spoločnosť EUROINVESTOR, v ktorom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zrušil uznesenie odvolacieho aj exekučného súdu a vec vrátil exekučnému súdu na ďalšie konanie, alebo aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že povolí zmenu účastníka konania na strane oprávnenej. Prípustnosť dovolania dovolateľka odôvodnila podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Namietala, že odvolací súd jej svojim rozhodnutím vydaným v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky odňal prístup k súdu a tým aj právo na spravodlivý proces. Odňatie možnosti konať pred súdom videla v tom, že súdy nepovolili zmenu účastníka konania na strane oprávnenej napriek tomu, že boli splnené všetky zákonné predpoklady pre jej vstup do konania na strane oprávnenej. Mala za to, že podľa § 37 Exekučného poriadku účinného do 31. augusta 2005, postačovalo k zmene oprávnenej preukázať súdnemu exekútorovi listiny o prevezení práva z exekučného titulu na novú osobu. Keďže v prejednáwanej veci sa tak stalo ešte v roku 2006 (listom z 15. marca 2006 oznámila spoločnosť INKASO Pohľadávok, spol. s r. o. súdnemu exekútorovi postúpenie vymáhanej pohľadávky a pripojila aj zmluvu o postúpení pohľadávky z 22. decembra 2005), mal súd ako s novou oprávnenou konať so spoločnosťou INKASO Pohľadávok, spol. s r. o., keďže táto spoločnosť sa stala účastníkom konania ex lege. Súd nemal preto rozhodovať o zmene účastníka z pôvodne oprávnenej na dovolateľku, ale z oprávnenej INKASO Pohľadávok, spol. s r.o. na dovolateľku. Namietala tiež nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

Povinná sa k dovolaniu nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) skúmal najprv prípustnosť podaného dovolania a dospel k záveru, že v danej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a 239 O.s.p.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu, ani o uznesenie, ktorým by odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska, a ani o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Rovnako nejde ani o uznesenie odvolacieho súdu, potvrdzujúce uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území

Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je záver (zistenie) dovolacieho súdu, že k takejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľka existenciu procesných vád konania podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na rešpektovanie účinkov právoplatnosti rozhodnutia a pod.).

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.).

Podľa § 251 ods. 4 O.s.p. na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením. Podľa § 92 ods. 2 O.s.p. ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Podľa ods. 3 citovaného §-u súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvádzaná v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

Podľa § 238 ods. 1 prechodných a záverečných ustanovení zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) účinných od 1. septembra 2005, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Podľa ods. 2 citovaného §-u ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1, sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 37 ods. 3 Exekučného poriadku do účinnosti novely vykonanej zák. č. 341/2005 Zb., t.j. do 31. augusta 2005, proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného

než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu (§ 41). Podľa ods. 4 citovaného §-u prechod povinnosti alebo práva možno preukázať len listinou vydanou alebo overenou oprávneným orgánom, ak nevyplýva priamo z právneho predpisu. Podľa § 37 ods. 3 Exekučného poriadku od účinnosti novely vykonanej zákonom č. 341/2005 Zb., proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný alebo v prospech iného, než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41. Ak nastanú skutočnosti, na ktorých základe dochádza k prevodu alebo prechodu práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu, sú účastníci konania povinní bez zbytočného odkladu písomne oznámiť tieto skutočnosti exekútorovi. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prevod alebo prechod práv alebo povinností. Návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania je exekútor povinný súdu doručiť v lehote 14 dní odo dňa, keď sa o týchto skutočnostiach dozvedel. Súd rozhodne do 60 dní od doručenia návrhu uznesením. Rozhodnutie sa doručí exekútorovi, oprávnenému a povinnému, ktorí sú označení v exekučnom titule, a tomu účastníkovi, na ktorého právo alebo povinnosť prešla. Podľa ods. 4 citovaného §-u, ak k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu dôjde po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, pokračuje exekútor vo vykonávaní exekúcie na základe pôvodného poverenia, ku ktorému priloží originál alebo osvedčenú fotokópiu listiny preukazujúcej prevod alebo prechod práv a povinností.

Podľa § 103 O.s.p. súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 20a ods. 2 O.s.p. právnická osoba zapísaná v obchodnom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra.

Podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Z dovolania vyplýva, že súdy zúčastnené na rozhodovaní mali dovolateľke odňať možnosť konať pred súdom tým, že nepovolili zmenu účastníka konania na strane oprávnenej napriek tomu, že dovolateľka a jej právna predchodkyňa splnili všetky zákonné predpoklady pre vstup dovolateľky do konania na strane oprávnenej.

Podľa názoru dovolacieho súdu, že exekučný, ako i odvolací súd na zistený skutkový stav správne aplikovali ustanovenie § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. Exekučné konanie v predmetnej veci sa začalo v roku 1999 a podľa prechodného ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. Ustanovenie § 37 ods. 3 a 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. augusta 2005 otázku procesného nástupníctva v exekučnom konaní riešilo len čiastočne. Ustanovovalo, že exekúciu možno vykonať aj proti inému, než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného, než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, ak sa preukázalo, že na takú osobu prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu. Prevod alebo prechod práv alebo povinností pokiaľ nevyplýval priamo z právneho predpisu, bolo potrebné preukázať listinou vydanou alebo overenou oprávneným orgánom. Citované ustanovenie však neupravovalo konkrétny postup účastníkov exekučného konania, súdneho exekútora a exekučného súdu pre prípad, že k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu po začatí exekučného konania aj došlo. Z ustanovenia § 251 ods. 4 O.s.p. vyplýva, že na exekučné konanie sa použijú ustanovenia v prvej až piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ak Exekučný poriadok neustanovuje inak. V praxi to znamená, že pokiaľ Exekučný poriadok určitú procesnú situáciu nerieši, tak sa na jej riešenie použijú príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V danom prípade to znamenalo potrebu aplikovať ustanovenia § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. o zmene účastníka konania. S účinnosťou od 1. septembra 2005 bolo

zavedené nové znenie § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, ktorým sa účastníkom exekučného konania uložila oznamovacia povinnosť ohľadom existencie právnych skutočností zakladajúcich prevod alebo prechod práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu a exekútorovi povinnosť na základe takéhoto oznámenia podať na súd návrh na pripustenie zmeny účastníctva. V zmysle prechodných ustanovení § 238 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku však toto ustanovenie nie je možné aplikovať na exekučné konania začaté pred 1. septembrom 2005, čo je aj posudzovaný exekučný prípad.

Dovolateľka správnosť svojho výkladu ustanovenia § 37 ods. 3 a 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. augusta 2005 odôvodňovala okrem iného i ustálenou praxou súdnych exekútorov v tom čase, t.j. zrejme do nadobudnutia účinnosti novely Exekučného poriadku, uskutočnenej zák. č. 341/2005 Z.z. Tvrdila pritom, že na zmenu oprávneného alebo povinného stačilo oznámiť súdnemu exekútorovi, že došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu na inú osobu a predložiť listinu, ktorá túto skutočnosť preukazovala.

Okolnosti prejednávanej veci však priamo potvrdzujú problematickosť takéhoto výkladu zákonných ustanovení. Tvrdený prevod alebo prechod práv z exekučného titulu sa môže stať predmetom sporu tak, ako tomu bolo aj v danom prípade, keď exekútor pokračoval v konaní s pôvodnou oprávnenou, pretože usúdil, že zmluva o postúpení pohľadávok a ani jej neoverená príloha neobsahovali dostatočnú špecifikáciu postupovanej pohľadávky. Túto otázku však exekútor nebol oprávnený sám riešiť. Len súd môže posúdiť, či okolnosti uvádzané v oznámení, sú spôsobilé privodiť prevod alebo prechod práv alebo povinností z exekučného titulu a či predložené listiny sukcesiu do práv a povinností oprávneného alebo povinného aj preukazujú. Správnosť záverov exekučného súdu, ako súdu rozhodujúceho v prvom stupni, môže byť následne preskúmaná v rámci odvolacieho konania (keďže nejde o uznesenia podľa osobitného zákona - Exekučného poriadku; viď § 202 ods. 2 O.s.p. a judikát R 6/2003) a za istých okolností aj konania dovolacieho. Je však neakceptovateľné, aby bol súd viazaný tým, ako otázku procesného nástupníctva v exekučnom konaní posúdil súdny exekútor. Pokiaľ teda aj prax účastníkov exekučného konania a súdnych exekútorov pred nadobudnutím účinnosti zák. č. 341/2005 Z.z. bola taká, ako uvádza dovolateľka, nebola správna a ani v súlade so zákonom a už vôbec nie záväzná pre súd rozhodujúci o návrhu na zmenu účastníka konania, keďže aj v exekučnom konaní platí, že právne záväzný výklad zákona podáva výlučne súd.

Dovolateľka ďalej namietala, že aj keby bol správny názor, podľa ktorého je na zmenu účastníka konania potrebné osobitné rozhodnutie exekučného súdu, súdy zúčastnené na rozhodovaní neprípustne skúmali trvanie podmienok konania u pôvodnej oprávnenej po tom, čo im bola oznámená a preukázaná hmotnoprávna sukcesia do práva pôvodnej oprávnenej a doručený návrh na zmenu oprávnenej spolu so súhlasom nového oprávnenej

so vstupom do konania. Odvolávala sa pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp.zn. 1 Obdo V 45/2007, ktorý skutkovo a právne v obdobnej veci konštatoval existenciu vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. spočívajúcu v tom, že súd nepripustil zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa z dôvodu výmazu pôvodného navrhovateľa z obchodného registra pred rozhodnutím súdu o zmene účastníka konania. Podľa jej názoru najvyšší súd týmto rozhodnutím potvrdil názor o prípustnosti zmeny účastníka konania potom, čo pôvodný účastník zanikol, avšak návrh na zmenu bol podaný ešte pred zánikom účastníka. K tomuto dovolací súd uvádza, že medzi predmetným prípadom a prípadom, ktorý riešil Najvyšší súd v konaní pod sp.zn. 1 Obdo V 45/2007 je jeden podstatný rozdiel, ktorý spočíva v tom, že v preskúmanej veci návrh na zmenu účastníka konania nepodal doterajší účastník konania, ale osoba, ktorá o sebe tvrdí, že na ňu prešlo právo z exekučného titulu. Podľa § 92 ods. 2 O.s.p. je aj taká osoba oprávnená navrhnúť zmenu účastníka, pričom v návrhu je inkorporovaný aj jej súhlas so vstupom do konania na strane oprávnenej. Súhlas povinného sa nevyžaduje bez ohľadu na to, či sa navrhuje zmena oprávneného alebo povinného. Preto súd ani nezisťuje stanovisko tejto osoby k navrhovanej zmene účastníka. Iná je však situácia v prípade oprávneného ako osoby, ktorá svojim návrhom na vykonanie exekúcie iniciovala začatie exekučného konania. V súlade s dispozičnou zásadou, ktorá ovláda aj exekučné konanie platí, že oprávnený musí s navrhovanou zmenou účastníka súhlasiť. Nie je mysliteľné, aby súd pripustil zmenu oprávneného účastníka konania bez jeho vedomia alebo dokonca proti jeho vôli. Preto je potrebné, aby v prípade, keď zmenu navrhuje osoba, ktorá mala

vstúpiť na miesto oprávneného, si súd vyžiadal stanovisko oprávneného, teda toho, kto má z konania vystúpiť. V prejednávanej veci takéto stanovisko nebolo možné zabezpečiť vzhľadom k tomu, že pôvodne oprávnená zanikla bez právneho nástupcu.

V predmetnej veci v čase, keď pôvodne oprávnená ešte existovala, táto sama nepodala návrh na zmenu oprávneného, ktorý by spĺňal kritéria podľa § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. a ako vyplýva z vyššie uvedeného výkladu, oznámenie spoločnosti INKASO Pohľadávok z 15. marca 2006, adresované súdnemu exekútorovi, nebolo spôsobilé privodiť zmenu účastníka exekučného konania na strane oprávnenej. Kvalifikovaný návrh na zmenu oprávnenej bol súdu doručený až v čase, keď pôvodne oprávnená už neexistovala.

Dovolací súd však považuje za potrebné dodať, že nevyhnutnou podmienkou pre pripustenie zmeny účastníka konania, na miesto ktorého má do konania vstúpiť iný subjekt, je existencia tohto účastníka ako subjektu práva nielen v čase podania návrhu na zmenu účastníka, ale aj v čase rozhodovania o tejto zmene (dovolací senát sa v tejto otázke nestotožňuje s iným názorom vyjadrením v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Obdo V 45/2007). Rešpektujúc základnú zásadu procesného práva, podľa ktorej pre súd je rozhodujúci stav v čase rozhodovania, ak v tomto čase už doterajší účastník konania neexistuje (stratil spôsobilosť byť účastníkom konania v dôsledku svojho zániku, či smrti), neprichádza do úvahy pripustenie jeho zmeny. Zmena účastníka konania totiž vyžaduje existenciu aspoň dvoch subjektov - doterajšieho účastníka konania a toho, kto má vstúpiť na jeho miesto. Stratou spôsobilosti byť účastníkom konania už o účastníkovi konania ako o právnom subjekte nemožno hovoriť. Nastáva prekážka konania, ktorá sa nedá odstrániť zmenou neexistujúceho účastníka, keď aj z povahy zmeny vyplýva, že nemožno zmeniť niekoho, kto už nie je, resp. nemožno nastúpiť na miesto niekoho, kto už žiadne miesto nemá a mať nemôže.

Preto ak exekučný súd návrh na zmenu nejestvujúcej oprávnenej zamietol a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, neodňali súdy svojím postupom dovolateľke možnosť konať pred súdom ani právo na spravodlivý súdny proces a prístup k súdu.

Dovolací súd sa nestotožnil ani s námietkami dovolateľky o údajnej nepreskúmateľnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p., keď skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa doplnením ďalších dôvodov, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo odpoveď na relevantné otázky, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nemohlo byť vyhovené návrhu na zmenu oprávnenej. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešnú dovolateľku neuspokojila, neznamena, že odôvodnenie nespĺňa náležitosti zákonného rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Za odňatím možnosti konať pred súdom nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek dovolateľky.

Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp.zn. II. ÚS 78/05 potvrdil, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá dať odpoveď na každú námietku alebo argument uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Podľa názoru dovolacieho súdu, skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v posudzovanom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože odôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako celok spĺňa požiadavky zákona na odôvodnenie rozhodnutia.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie spoločnosti EUROINVESTOR podľa § 243b ods. 5

O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože povinnej v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.